

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 1. Quatuor virtutes Cardinales.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

tis habet, quod virtutu habitus & supernaturalia dona filijs Dei largiatur: sed ipsemet per se ad eorū vsū eos permouet, ac impellit: sicut iā explicabitur.

§. 1. *Quatuor virtutes Cardinales.*

Pro fundamento est aduertendum, ex S. Thoma, quatuor, præcipuas esse in homine facultates siue potentias, virtutū capaces: duas in parte inferiori animæ, appetitum scilicet *concupiscibilem* & *irascibilem*; & alias duas in superiori spiritus parte, *voluntatem* scilicet & *intellectum*. Quæ facultates, quoniam propensiones aliquas habent distortas valdè, Christianæque perfectioni cōtrarias, infundit illis Deus, simul cum gratia sua & Charitate, supernaturales morales virtutes, quæ eas moderentur ac iuuant, ad proprios actus perfectissimè exercendos. Quæ licet plurimæ sint, ad quatuor tamen illas, quas Cardinales vocamus, oēs reducuntur. *Temperantiam* scilicet siue a *sobrietatem*, fortitudinem siue *virtutem*, *iustitiam* & *prudentiam*. **TEMPERANTIA** residet in concupiscibili appetitu, coercens inordinatas eius affectiones, & propensiones ad voluptates ac delicias, quibus sensus recreantur: huic vt sociæ adhærent *Abstemtia*, *Castitas*, *Clementia*, & *Moderestia*. **FORTITUDO** timores moderatur, & passiones partis irascibilis; magnoq; & intrepido animo res magnas diuini obsequij aggreditur: Ad quod eam iuuant *Patientia*, *Manuetudo*, *Magnanimitas* & *Constantia*. **IUSTITIA** coercet propriæ voluntatis inclinationes, quæ cum rerum propriarū magnam rationē ducat nihil curat alienas: Iustitia aut efficit, vt cuiq; det quod suum est: in quo eā iuuant *Religio*, quæ Deū colit ac veneratur; *Pietas* in parentes; *Obedientia* erga maiores; *providentia* in subditos; & *gratitudo* in benefactores: Deniq; *Prudentia*, quæ residet in intellectu, reliquas virtutes gubernat, mediūque præscribit, quod in suis actionibus tenere debeant. Et oēs has quatuor virtutes (ait S. Ambros.) significari per quatuor illorum animalium facies. vnusquisq; enim iustus debet prudentiā esse *homo*; fortitudine *leo*; temperantiā *bos*; & aquila iustitiā. Et (quemadmodum S. Gregor. insinuat) debet se ratione, vt *hominem* decet, gubernare; & in periculis ac persecutionibus tanquam *leo* esse cōstans; debet *vituli* figuram induere, vt sacrificetur, carnemque suam mortificet; *aquila* verò mores induere ad colendum & honorandum **DEVM** & proximo commiserendum. debet esse in electione mediorum *prudens*; in executione *fortis*; in rebus proprijs *sobrius*; & in alienis *iustus*. Et quemadmodum quatuor ille facies, etsi essent quatuor animalium valdè inter se distantium, vnitæ tamen erant in vno eodemque corpore, cum magna mutua conformitate, vnumquodq; in suo loco & statione: (Nam b *leonis* & *hominis* facies erant à dextris, facies autem *bovis* à sinistris, facies porro *aquile* desuper illorum quatuor) ita hominis facultates, etsi aliquo modo sibi inuicem repugnent, ob carnis cōtra spiritū rebellionem,

1. 2. 9. 56. a.
4. 6. 6.
9. 57. a. 1.

1 Sap. 8. 7.

Temperantia.

Fortitudo.

Iustitia.

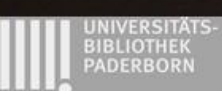
Prudentia.

Lib. de Virginit. ad fin.
Hom. 41. in Ezech.

Quatuor animalia.

Exec. 1. 10.

ple.
per.
reti.
per.
uas
feh.
ra.
ans
ere
Dei
nis;
plo
nci.
pa.
eri.
&
in
an.
be.
ne.
os
co.
i.
o.
or
bo.
en
de.
la.
r,
(t)
il.
fa.
a.

Fortitudo
prudens
iungatur.

Temperan-
tia à fini-
stris.

Iustitia
desuper.

1c Ephes. 6.
13.

d Ezech. 1.
9. 12.
Homil. 3. §
4. in Ezech.
c Prou. 4. 25
Ambulare
ante faci-
em suam.

1. 2. 9. 58. a. 2

Psal. 83. 8.

per gratiam tamen valde inter se conueniunt, & conformes sunt, cum magno harum virtutum ornamento & perfectione. Et quamuis omnes sint colligatae, aliaeque alias in suis actionibus iuuent: In particulari tamen coniunguntur ad manum dexteram *fortitudo* & *prudens*. Nam fortitudo sine prudentia esset furiosa; prudentia vero sine fortitudine debilis esset & laxa: vtraque tamen coniuncta res magnas aggrediuntur; omniaque dextere & felici euentu perficiunt. Ad sinistram vero consistere debet *Temperantia*, quae temporalia bona & voluptates collocat in secundo loco, adhibens illa quatenus ad aeterna bona consequenda media sunt & quasi viam sternunt. At *iustitia* desuper esse debet, & aquila instat super res omnes volare: vt Deo reddat, quod est Dei; & proximo, quod est eius. Haec sunt militiae spiritualis nostrae arma, quae omnibus iustis in Baptismo conferuntur, & augentur in Confirmatione: De quibus dixit Apostolus. *Accipite armaturam Dei, vt possitis resistere malo, & in omnibus perfecti stare.* Prudentia enim armati, Sathanae fraudibus resistetis: induti fortitudine reijcietis periculosos eius congressus; Temperantia, nimis vestris cupiditatibus; Iustitia, amori proprio vestrarum commoditatum obuiam ibitis: & omnibus quatuor instructi, eritis in vestris actionibus perfecti; si eas tanquam duces sequemini, quae propterea facies appellantur. Quare valde mystice locutus est Propheta, cum de ipsis animalibus dixit: *Unumquodque ante faciem suam gradiebatur.* significare enim voluit: iustum (quemadmodum S. Gregor. aduertit) semper debere ambulare coram seipso, vt vias suas bene perspectas habeat: sicut consultus Sapiens, dicens: *Oculi tui recta videant, & palpebra tua praecedant gressus tuos: ambulabis autem semper coram facie tua, si in delicijs feceris, quod temperantia dicitur; in periculis id ad quod impellit fortitudo; in negotijs, quod iustitia docet; & in consilijs, quod prudentia suggerit: oblitus praeteritorum, & semper futura prospiciens; vt ad ea perficienda acceleres.* Sed quis hoc totum praecipue facit, nisi Spiritus S. inspiratio, quae virtutes & actiones suas exerit? Nam (vt S. Thom. ait) humanae rationis vis & facultas breuis est, & exigua; deoque diuina illustratione, quae illam adiuuet, opus habet. Et quoniam in hac vita participamus supernaturales virtutes modo quodam imperfecto indigent illae speciali diuinae inspirationis auxilio; quae cum Temperantia, passiones domat; cum Fortitudine, vincit timores; cum Iustitia omnia explet, quae ex obligatione incumbunt; & cum Prudentia liberat a fraudibus, rectaque iudicia proponit. Illa denique efficit, vt crescant omnes & perficiantur: *vt iustus eam de virtute in virtutem donec videatur.* DEVS deorum in
Sion.